

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТЕЛӘНЧЕ ТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ

КАРАР

«07» июнь 2021 ел

Теләнче Тамак авылы

№ 9

Теләнче Тамак авыл жирлеге хакимияте
карында балигъ булмаганнар эше буенча
ижтимагый комиссия төзү турында

«Балигъ булмаганнарның күзәтүсөзлөгөн һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы
нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан
Республикасында балаларның сәламәтлөгөнә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм
әхлакый үсешенә зыян китерүне кисату чаралары турында» 2010 елның 14 октябрендәге 71-ТРЗ
номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
Теләнче Тамак авыл жирлеге уставы нигезендә, балигъ булмаганнар арасында күзәтүсөзлекне
кисету һәм хокук бозуларны профилактикалау, социаль куркыныч хәлдә булган гайләләр белән
профилактик эш алыш бару максатыннан

КАРАР БИРӘМ:

1. «Теләнче Тамак авыл жирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча
ижтимагый комиссия турында» нигезләмәне расларга (1 күшымта).
2. Теләнче Тамак авыл жирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча
ижтимагый комиссия составын расларга (2 күшымта).
3. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Теләнче Тамак авыл жирлеге
Башлыгының 2020 елның 16 декабрендәге «Теләнче Тамак авыл жирлеге хакимияте каршында
балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия төзу турында» 12 номерлы каары үз көчен
югалткан дип таныттара.
4. Элеге каарыны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында
«авыл жирлекләре» бүлгөндө (tukay.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий
мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
5. Элеге каары угасашев контролъде тотуны үз жаваплышлыгында көлдүгәрм.

Теләнче Тамак авыл жирлеге Башлыгы

Р.Ш. Нәҗметдинов

Тукай муниципаль районы
Теләнче Тамак авыл жирлеге
Башлыгының 2021 елның
07 июненән 9 номерлы
карарына 1 күштимта

Теләнче Тамак авыл жирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Балигъ булмаганнар эшләре буенча ижтимагый комиссия (алга таба – Комиссия) Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Теләнче Тамак авыл жирлегендә (алга таба – авыл жирлеге) балигъ булмаганнарның хокукларын ялау, аларның күзәтүсөзлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының коллегиаль органы булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен норматив актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм норматив хокукий актлары, Тукай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының хокукий актлары, шулай ук «Теләнче Тамак авыл жирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия турында» әлеге нигезләмәгә (алга таба – Нигезләмә) таяна.

3. Комиссия эшчәнлеге законлылык, демократизм, балигъ булмаганнар белән гуманлы мөнәсәбәт, гайләгә ярдәм һәм аның белән хезмәттәшлек итү, алышган мәгълуматның конфиденциальлеген сакланып, балигъ булмаганнарга шәхси якын килү, вазыйфаи затларның һәм гражданнарның балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законы мәнфәгатын бозган очен жаваплылыгын тәэмин итү принципларына нигезләнә.

4. Әлеге Нигезләмәдә күшләнья торган тәшенчәләр «Балигъ булмаганнарның күзәтүсөзлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәгә 120-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында балаларның соламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китеүнен кисәту чаралары турында» 2010 елның 14 октябрендәгә 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән мәтъиәләрда күлләньяла.

5. Комиссия үз эшчәнлегендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын ялау комиссиясе белән хезмәттәшлек итә.

II. Комиссиянең максаты һәм төл бурычлары

6. Комиссия балигъ булмаганнарның күзәтүсөзлеген, хокук бозуларын кисетү, социаль куркының хәлдөн балигъ булмаганнар һәм гайләләр белән шахсий профилактик эш алыш баруда Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын ялау комиссиясене ярдәм итү максатыннан оештырыла.

7. Комиссиянең төл бурычлары булып тора:

1) балигъ булмаганнарга тәрбия бирү, карап тәрбияләү буенча үз вазыйфаларын үтәмәүче һәм (яки) аларның үз-үзләрен төтүшшән тискәре йогынты ясаучы, яисә аларга карата рәхимсез мөнәсәбәттө булган ата-анадарны, яисә башка законы вәкилләре ачылау;

2) авыл жирлегендә балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны, эчкечелекне, наркоманияне һәм башка тискәре күренешләре кисетү;

3) авыл жирлегендә балалар белән рәхимсез мәгамәт очракларын ачылау һәм кисәту;

4) балигъ булмаганнарның күзәтүсөзлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау эшен оештырудә Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын ялау комиссиясене ярдәм күрсәту;

5) Балыкъ булмаганнар әшлөре һөм аларның хокукларын яклау комиссиясене авыл жирлегендеге балалар хөлсөнэ кагызыны мөсөннөлөр буенча мәғлұмат берү.

III Комиссиянең вәкаләттере

8. Комиссия түбәндеге вәкаләттере гамәлгә аныра:

1) авыл жирлөтсендө балигъ булмаганнарның күзетүсөзлөтен һөм хокук бозуларын профилактикалау чараларын сөйтірула һөм үткөрудө катнаша;

2) балалық йөрү тыелган урыннарда, шулай ук төнө ата-анадан яки башка законлы вәкилләрдөн балалар йөрү тыелган урыннарда балаларны ачыклау буенча рейdlарда катнаша;

3) күзэтүсөз, караучысыз балаларны, социаль куркының халдеге балигъ булмаганнарны һөм гайләләрне, шулай ук тиими равеншө дәрес калдыруучы балигъ булмаганнарны ачыклау буенча рейdlар үткөрудө катнаша;

4) балигъ булмаганнарга алкоголь продукциясе һөм тәмаке эшленмәлөре сату очрактарын ачыклау буенча рейларда катнаша;

5) утырышларыңда балаларны тәрбияләу белән шегылданни торған ата-аналарны яки башка законлы вәкилләрне, шулай ук сұхбайлықка бирелүчән, мәгариф учреждениеләрендә дайми рәвештө дәрес калдыруучы балигъ булмаганнарны тыңлый;

6) балигъ булмаганнарның хокукларын һөм законлы мәнфәгатьләрен бозу фактлары туринде Балигъ булмаганнар эндере һөм аларның хокукларын яклау комиссиясене хәбәр итә;

7) балигъ булмаганнарның күзэтүсөзлеген һөм хокук бозуларын профилактикалау мөсөннөлөр буенча ижтимағы сенмалар, партияләр, көрәкәтләр, динни сенмалар, педагогик һөм ата-аналар комиссиялары белән хезмәттәшлек итә һөм үз эшнә жәтеп итә.

IV. Комиссияне төзү тәртибе

9. Комиссия жирлек Башлыгы карары белән төзөлә.

10. Комиссия эңчөнлеге жәмәгать башлангышында гамәлгә анырыла.

11. Комиссия түрмәде ныровлана, аның сан һөм шәхси составы жирлек Башлыгы тарафыннан расланы

12. Комиссия составына комиссия рәисе – жирлек Башлыгы, комиссия секретаре һөм комиссиянең башка әгъзалары керә.

Комиссия рәисе булмаганды, аны комиссия рәисе урынбасары аттылтыра.

13. Комиссия составына жарыл үзидарә органдары вәкилләре, авыл жирлеге Советы депутатлары, мәгариф, мәдени-игарту учреждениеләре, селамәтлек сәхнәү учреждениеләре, ижтимағы сенмалар, очке әшиләр органдары хезмәткорләре, ата-аналар комитеты әгъзалары һөм балигъ булмаганнар белән эшлеу тәжрибәсе бултан башка гражданнар керә ала.

14. Комиссияның сан составы 5 кешедән ким булмаска тиеш.

V. Комиссия эшен оештыру

15. Комиссия үз утырышларында тыңлый:

1) балигъ булмаганниң гербия бири, карал тәрбияләу буенча үз вакытфаларын үтәмәүче һөм (яки) аларның үзүүлүрүн төткөлини түскөре йогынты ясаучы, яссо аларга карата рәхимсез мөнәсәбәттө булган ата-аналарының башка законлы вәкилләсне;

2) балигъ булмаганнарның ата-аналарын яисә башка законлы вәкилләрен.

16. Балигъ булмаганнар эндере һөм аларның хокукларын яклау комиссиясене тәкъдимнәр кертә:

1) балигъ булмаганнарның жайге янын, мәшгульлөтөн оештыру буенча;

2) балигъ булмаганнар белән шокси профилактик эш атыл бару Сүнгәя;

3) балыгъ булмаганнарның күзөтүсөзлөгөнө һәм жәмғыштың каршы торуга китерө торган сәбәплөргө һәм шартларны берегүү буенча.

17. Балыгъ булмаганнар һәм ата-аналар яки башка законлы вәкилләр арасында хокукый белемнөрне пропагандалау эпендө катнаша.

18. Авып жиригете халкы белән мәгълүмати-анлату эйләре алыш бара (курсөтмә агитация, массакүләм-мәгълүмат чаралары).

VI. Комиссияның тарифе

19. Комиссия оңчандеге бер елга таңблаптырыла.

20. Комиссия рәисе тарафынан расланган өллүк ош планы Балыгъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокуктарын яклау комиссиясенә жибәрелә.

21. Комиссия утырышлары кирок бунган саен, әмма бер айга кимендә бер тапкыр үткәрелә.

22. Утырышларга комиссия әгъзасы булмаган башка затлар да чакырылырга мөмкин.

23. Комиссия утырыши, әгөр гәзда етъязаларның гомуми саныңда кимендә яртысы катнашса тулы хокуклы санаала. Карада торган мөсьәләләр буенча Комиссия карары утырышта катнашучыларның гомуми санынан тали күччелек тавышы беләв кабул ителә. Комиссия карары белән күләмнән Комиссия әгъзасы Комиссия карарына язма рәнгендә аерым фикерен теркәргә хокуклы.

24. Комиссия утырыши көн тәртибе, утырыш алдынчан 3 көннөн да сонга калмыйча, рәис тарафынан билгеләнә. Комиссия утырыши көн тәртибендә курсателергә тиеш:

1) сорауын номере;

2) сорауын исеме;

3) сорауын чыгарылган зерт.

25. Комиссия әгъзалары комиссия утырышында катнашырга тиеш. Комиссия әгъзасы Комиссия утырышында жиди собес аркасында катнашу мөмкинлөгө булмау турында, булмау сәбәпләрен курсател. Комиссия рәисенә алдан хәбәр ито.

26. Утырышыны комиссия рәисе алыш бара.

27. Комиссия утырыши беркетмәсе утырыш өнсүтүнде башкарылган язмалар (стенограммалар), докладларның, чыгышларның, белгилмеләрнен нәм башка материалынц тезислары нитеевле төзөлә.

28. Комиссия утырышлары зақыттына язма алыш бару, материаллар жыю һәм беркетмә текстин азвертуу Комиссия секретаренә йөкленә.

29. Беркетмәлә курсателергә тиеш:

1) утырышны утику дәласы һәм урыны;

2) утырышта катнашучы Комиссия әгъзалары, чакырылган затлар;

3) карада торган материалларнан эчтәдеге;

4) ача карата материаллар карада торган затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, туу датасы һәм урсызы, эш урсызы, эш яки уку урсызы, шулай ук материалларны карау өчен әһәмиятка им бүлән башка мәғынналар;

5) утырышта катнашучы затларның килүе, аларга хокукларын һәм бурычларын анлату турында мәғлүмат;

6) булматая затларга биш менен тәртиптә хәбәр иту турында мәғлүмат;

7) белгемалар, чыгышлар, аналитик материаллар;

8) Комиссия утырышын, башкару өчен жавапты заттар һәм утасу срокларын курсател, карар кабул иту турында мәғлүмат.

30. Комиссия заарларын йөткөлгөн документты бүлүн, тара, язмача рәсмиләштерелә һәм Комиссия рәисе тарафыннан ижтима.

31. Комиссия карарлары, чаралар күру өчен, Балыгъ булмаганнар эйләре һәм аларның хокукларын иштүү көмүккөнсөн, тиешле органнарга учреждениелорға, ижтимагый оешмаларга жибәрелә.

VII. Комиссия рөсөе, Комиссия секретаре, Комиссиянең башка әгъзалары вәкаләтләре

32. Комиссия рәисе:

- 1) Комиссия эшчаныгендә жиңілек көңіл итә;
- 2) Комиссия утырышында хәдитсөч тавыш бирү хокуку белән катнаша;
- 3) Комиссия әгъзалары арасында мөсылілдерни була;
- 4) утырыш ушкегү Ынасың сипати;
- 5) Комиссия утырышында тәртибен раслый;
- 6) Комиссия утырышында генделек итә;
- 7) Комиссиянең эш планын раслый;
- 8) Комиссияның эш планын контролльдә тота;
- 9) Комиссия утырыштарында кабул ителгөн карарларга күл күя;
- 10) әлеге Нигездәмә белән карата башка мәсьәләләрне хәл итә.

33. Комиссия секретаре:

- 1) Комиссия утырышы көн тәртибен формалаштыра;
- 2) Комиссиянең азындағы тапшылыштыруны, балыгъ булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозупарлы профилактикалау буенча планнар төзүне оештыра;
- 3) Комиссияның эш көзөвілдерен атып бара;
- 4) Комиссия эшчаныгендә мәсьәләләре буенча һәм азын жирлегендә яшәүче балигъ булмаганнарың хокуқларын һәм законлы мәнфәгатъларен яклай мәсьәләләре буенча органнар, учреждениеләр, ижтимағый оешмалар белән мәгълүмат алмашуны оештыра;
- 5) Комиссия ушкегү эш натижәләре турында Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокуқларын яклай комиссиясөх әй сабак мәннүммат бирүне тоомиз итә;
- 6) Балыгъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокуқларын яклай комиссиясенен жаваплы секретаренә Балыгъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокуқларын яклай комиссиясенен күчмә утырышын ушкруне оештыруда ажырмалы курсете;
- 7) Комиссия әгъзаларының утырыш датасы, карала торған мәсьәләләр турында хәбер итә;
- 8) карала торған мәсьәләләр буенча гражданинарны чакыруны тәэмин итә.

34. Комиссия ағылшыны

- 1) Комиссия рәисе йекілмә аның үчтәр;
- 2) Комиссия утырыштарының көн тәртибенә үз тәкъдимиәрен көргөләр;
- 3) азын жирлегендә, шул исәптән балигъ булмаганнар эши буенча инспектор, әлеге администрativ участокка беркетелген участок замаләтлесе белән берлектә, профилактик чараларны оештыруда һәм уткәрудә катнашалар, балалар йөру тыелгин урыннарда, шулай ук төнлә аса-жанаңдар яки башка законлы вәкилләрдән башка багалар йөру тыелган урыннарда балаларның ишкәндау буенча рейдларда катнашалар.

Түкай муниципаль районы
Теләнчө Тамак авыл жирлеге
Башлыгының 2021 елның
7 июненен 9 номерлы карарына
2 күшүмтә

Теләнчө Тамак авыл жирлеге хакимиятे каршындагы балигъ булмаганнар эни буенча ижтимагый
комиссия составы

Комиссия рөисе:

Теләнчө Тамак авыл жирлеге Башлыгы

Р.Ш. Нажметдинов

Рәис урынбасары

Теләнчө Тамак гомуни бөлөм бири мектәбе директоры

Л.Д. Исхакова

Комиссия секретаре:

Теләнчө Тамак авыл жирлеге Башкарма комитеты Житакчесе
уринбасары

Л.Р. Калимулина

Комиссия атъзалары:

Полиция участок инспекторы

Р.Ф. Зиганшин

Укыту-тәрбия эшләре буенча мәктәп директоры урынбасары

Г.М. Закирова

Тәрбия энгизе буенча интернат-мектәп директоры урынбасары

Р.Г. Фахрдинова

Депутат

Н.М. Валиев

Депутат

Р.М. Габдрахманов

Участок хастахаиәсендөй балалар табибө

Н.Х. Хайрутдинова

Теләнчө Тамак мәдәният йорты директоры

И.К. Шарифуллин

«Акчечек» балалар бакчасы мәдире

А.Н. Камалова

Ветераннар һәм инвалилар советының беренчел оешмасы
рәисе

Р.М.Хабибулин